

Monitoring Opgaaf RES Noord- en Midden Limburg

Door: Werkgroep hernieuwbare energie (monitoring.venray@gmail.com)

Actuele stand RES Noord- en Midden Limburg 10 oktober 2020

Als werkgroep monitoring hernieuwbare energie monitoren we 3 maandelijks de stand van de SDE (Subsidie Duurzame Energie; alleen grootschalig) projecten aan de hand van de gegevens van RVO (Rijksdienst voor ondernemend Nederland), CBS en Enexis (open data). Wij vinden het van groot belang dat u als politieke fractie op de hoogte bent van de meest actuele gegevens in het kader van een zorgvuldige besluitvorming. Wij hebben voor ons monitoringsoverzicht het laatste bijgewerkte overzicht van RVO gebruikt, te weten het overzicht van 22 september 2020. Begin december verwachten we een nieuwe update te kunnen geven van de gerealiseerde projecten die nu nog in pijplijn SDE zitten. Vanaf april 2021 moet het resultaat van de najaarsronde SDE 2020 bekend worden, waardoor de pijplijn SDE naar verwachting weer verder zal toenemen. Er staat weer 5 miljard SDE subsidie klaar in de najaarsronde 2020.

Volgens onderstaand overzicht met peildatum 10 oktober 2020 ziet u dat er al voldoende in de SDE-pijplijn aan grootschalige zon op dak en wind op land projecten zit, waardoor de restopgaaf van 1,2 Terawattuur (TWh) ruimschoots overschreden wordt. Een overschrijding van 74% indien alle grootschalige hernieuwbare bronnen (via Subsidie Duurzame Energie SDE) meetellen; met alleen grootschalig zon en wind een overschrijding van bijna 30%.

Peildatum 10 oktober 2020		
RES doelen Noord en Midden Limburg	Twh	
Doel hernieuwbare elektriciteit (grootschalig) in 2030 (in Twh)	1,2	100%
Al gerealiseerd SDE zon/wind	0,21	18%
Geplande projecten SDE-lijst t/m 2019 zon/wind SDE	0,73	61%
Uitslag SDE-lijst 2020 voorjaar (bekend geworden 22-9-2020)	0,31	26%
Gepland Wells Meer (265 ha zon/4 wind)	0,29	24%
Restopgaaf wind op land (nog niet in SDE lijst)	P.M.	-
Subtotaal gerealiseerd/planning SDE zon/wind	1,54	128%
Overig hernieuwbare elektriciteit SDE gerealiseerd (waterkracht/bio)	0,40	33%
Geplande overige hernieuwbare elektriciteit SDE (waterkracht/bio)	0,15	13%
Subtotaal gerealiseerd/planning SDE overige hernieuwbare electriciteit	0,55	46%
Totaal gerealiseerd/planning SDE	2,09	174%
Restopgave	0	0%
Doel 70% van 203.659 woningen voorzien van zon op dak (in Twh)	0,71	100%
Al gerealiseerd kleinschalig zon op dak (20% woningen)	0,20	28%
Restopgave tot 2030 kleinschalig zon op dak	0,51	72%

Bron: RVO overzicht SDE projecten 22 september 2020

Enexis open data peildatum 2020

Monitoring door: Werkgroep monitoring hernieuwbare energie d.d. 10 oktober 2020

Restopgaaf ?

In het onderstaande persbericht van de RES regio Noord- en Midden Limburg ingesloten bij de raadsinformatiebrief van gemeente Venray d.d. 13 juli 2020 wordt nog gesproken van een restopgaaf. De resultaten van de najaarsronde SDE 2019 en voorjaarsronde SDE 2020 zijn gezien de datum van deze documenten nog niet meegenomen. Terwijl deze twee SDE rondes heel succesvol zijn geweest voor de Limburgse groot dak eigenaren. Zoals uit het voorgaande overzicht blijkt is er 0,31 TWh aan zonnedak projecten bijgekomen in Noord-en Midden Limburg. Ook Zuid Limburg is succesvol geweest en heeft 0,072 TWh aan grote zonnedaken kunnen bij plussen aan haar SDE-pijplijn. Vanwege het feit dat deze SDE rondes nog niet zijn meegenomen in de concept-RES lijkt het of er nog een restopgaaf is, waardoor er naast het project van Wells Meer nog een ander dergelijk groot project gerealiseerd moet worden (of een aantal kleinere zonneparken/windmolens) om de opgaaf te halen. Het is realistischer om de reeds SDE-vergunde projecten die nu in de pijplijn zitten en 100% lokaal eigendom zijn van Limburgse bedrijven te ondersteunen en aan te jagen, rekening houdend met het huidige capaciteit van het elektranetwerk. Het zou funest zijn voor het draagvlak als de (terug)leveringszekerheid van deze Limburgse dak eigenaren in het gedrang komt door het netwerk onnodig te belasten met hele grote installaties die alleen maar terugleveren. Onderstaand ziet u het tekstgedeelte uit het persbericht RES Noord- en Midden Limburg van 3 juni 2020 met de invulling van de restopgaaf (die er niet meer is, rekening houdend met de actuele cijfers).

..”2. Als RES Regio Noord- en Midden Limburg willen wij 1.200 GWh (1,2 TWh) duurzame energie opwekken in 2030 (vergund in 2025) door middel van zon- en windprojecten. We gaan hiervoor:

** de reeds geplande (SDE+ vergunde) projecten ondersteunen en aanjagen;*

** het aanbrengen van zonnepanelen op grote daken (> 15 kWp) aanjagen;*

**grootschalige opwek realiseren middels uitvoering van één van de volgende, nog nader te verkennen, drie scenario's:*

- Wells Meer + één vergelijkbaar project (250 hectare met windturbines);

- Wells Meer + twee grote projecten (100 hectare+) en meerdere kleine (5-10 hectare) met windturbines;

- Wells Meer + drie middelgrote projecten (50-100 hectare) en meerdere kleine (5-10 hectare) met windturbines.

Bij deze verkenning houden we rekening met de toenemende behoefte aan opwek van duurzame energie vanuit andere sectoren (bijv. elektrificatie van mobiliteit of elektrificatie van warmte in de transitieperiode tot 2050).”...

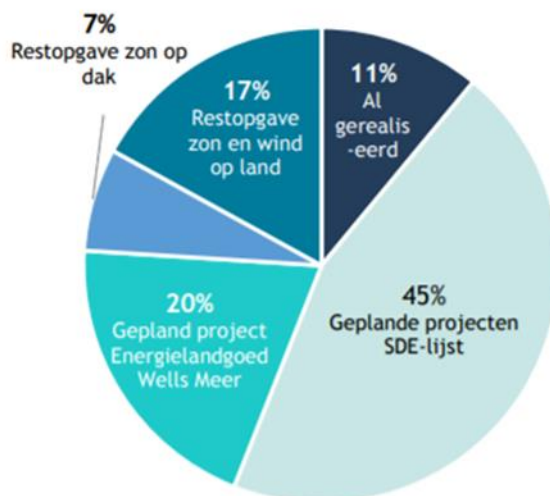
<https://www.venray.nl/file/25281/download>

Duurzaam elektriciteit opwekken

De RES-regio's hebben in het Klimaatakkoord de opdracht gekregen om samen 35 TWh (terawattuur) aan grootschalige duurzame elektriciteit op te wekken.

Noord- en Midden Limburg neemt haar verantwoordelijkheid hierin door 1,2 TWh duurzaam op te wekken met grootschalige zon- en windprojecten. Hiermee voorziet de regio voor een groter deel in haar eigen behoefte aan duurzaam opgewekte elektriciteit. Deze ambitie moet in 2030 gerealiseerd zijn en de projecten hiervoor moeten in 2025 vergund zijn. Voor die 1,2 TWh zijn ongeveer 70 windturbines (van 5-6 megawatt) of ongeveer 1.600 hectare (circa 2.000 voetbalvelden) aan zonnepanelen nodig. 11% van die 1,2 TWh wordt nu al opgewekt in de regio en 65% van de ambitie wordt waargemaakt met projecten die al in de planning staan. Zoals veel zonprojecten op grote daken van bedrijven en het 400 hectare grote Energielandgoed Wells Meer in gemeente Bergen waar dit jaar de vergunningaanvraag voor plaatsvindt. Voor de restopgave kijkt de regio eerst naar nog meer zon op grote daken en de rest wordt opgewekt met zon en wind op land. De potentiële gebieden hiervoor worden verder uitgewerkt in de definitieve versie van de RES: de RES 1.0. De precieze projectlocaties worden op lokaal niveau, samen met inwoners, bepaald.

1,2 TWh duurzame elektriciteit in 2030

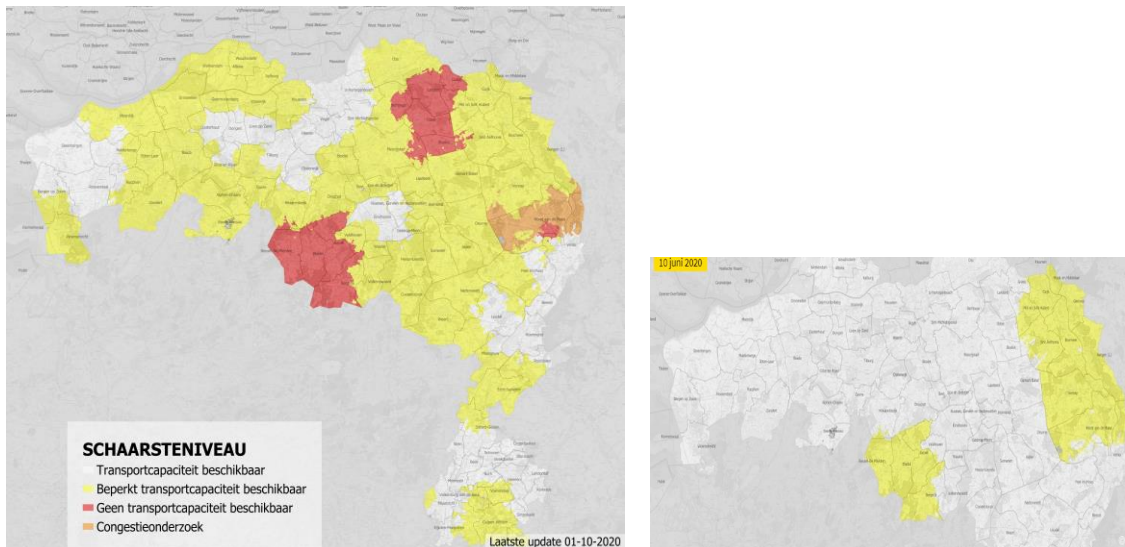
Bron: persbericht **3 juni 2020** RES regio NM Limburg

In het voorgaande persbericht en taartdiagram is dus onder andere de uitslag van de voorjaarsronde SDE van 2020 nog niet meegenomen. Die is namelijk pas op 22 september 2020 bekendgemaakt. Maar liefst 0,31 TWh aan SDE subsidie voor voornamelijk grootschalig zon op dak viel de RES regio Noord- en Midden Limburg ten deel. Vaak wordt verondersteld dat 50% van de zon op dak-projecten niet doorgaan. Dit percentage is inmiddels achterhaald en is veel te hoog. Dit blijkt bijvoorbeeld uit de analyse van afgevalen projecten met een SDE beschikking in de gemeente Venray (Noord-Limburg). Het percentage ligt nu op 25%. Ook zal in de nabije toekomst de dakconstructie steeds minder een struikelblok vormen bij realisatie, gezien de innovatie op dit gebied. Hier zullen we op het eind van dit memo nog verder op ingaan.

In dit najaar staat er nog een SDE subsidie ronde van 5 miljard euro open. En daarna volgen nog maximaal 5 SDE rondes.

Tijd voor een realistisch tijdpad: schaarste elektriciteitscapaciteit

Uit de onderstaande 2 overzichten blijkt hoe snel het elektranetwerk volloopt. De linker afbeelding van Enexis laat de stand per 1 oktober jl. zien en de rechter afbeelding de stand van 3,5 maand geleden.

Deze ontwikkeling hebben we ook gezien in het noordelijke werkgebied van Enexis, waar de projectontwikkelaars van grootschalige zonneparken en windmolenparken het eerst zijn begonnen.

Kosten-batenanalyse Enpuls/Enexis: zonnepanelen op bedrijfsdaken betere optie dan op landbouwgrond

In agrarisch gebied ontstaat een grote mismatch tussen de opwekking van duurzame energie en het gebruik ervan. Dit komt o.a. door de aanleg van grote zonneparken, de groei van zonnepanelen op bedrijfsdaken bij agrariërs en een gebrek aan tijd/geld/mensen om het energienet aan te passen.

Enpuls/Enexis heeft een onderzoek uit laten voeren door Berenschot en Kalavasta over de maatschappelijke kosten van de energietransitie. Zij hebben in het onderzoek zonnepanelen op landbouwgrond, bedrijfsdaken en op daken van particulieren met elkaar vergeleken. Hierbij is niet alleen gekeken naar hoe rendabel de verschillende opties zijn voor investeerders, maar ook zijn de maatschappelijke kosten en baten in beeld gebracht waaronder verzwaring van het elektriciteitsnet, impact op het landschap en werkgelegenheid. Hieruit bleek dat zonnepanelen op bedrijfsdaken de beste optie is.

<https://www.berenschot.nl/actueel/2020/augustus/zonnepanelen-veld-daken-kosten/>

<https://solarmagazine.nl/nieuws-zonne-energie/i22168/kosten-batenanalyse-enexis-zonnepanelen-op-bedrijfsdaken-beter-dan-op-landbouwgrond>

Innovatie zonnepanelen voor zwakkere dakconstructies

Ook de innovatie van zonnepanelen die geschikt zijn voor daken waarvan de dakconstructie niet sterk genoeg zijn om daar gangbare zonnepanelen op te leggen, gaat ondertussen door. Solarfields en Solarge spelen daar nu op in met een nieuw soort zonnepanelen geschikt voor dergelijke zwakkere dak constructie (getest door TNO).

<https://solarge.com/>

<https://solarmagazine.nl/nieuws-zonne-energie/i22544/solarfields-gaat-lichtgewicht-zonnepanelen-van-nederlandse-fabrikant-solarge-installeren>

Voortgang monitoring RES Noord- en Midden Limburg

Wij blijven de gerealiseerde projecten en de pijplijn SDE van de RES opgaaf Noord- en Midden Limburg alsmede de innovaties op het gebied van duurzame zonne-elektriciteit volgen. Zodra begin december de geactualiseerde gegevens beschikbaar zijn, zullen wij ons overzicht bijwerken en u (desgewenst) nader informeren.